

Доходи и разходи на домакинствата през периода 1995-2004 година

След 1995 г. натрупването на редица нерешени проблеми от икономически и социален характер продължи своето неблагоприятно въздействие върху развитието на страната (реформите в здравеопазването, образованието, трудовата заетост и други сфери). Доходите в реално изражение следваха тенденция на понижение. През 1996 и 1997 г. спадът е доста чувствителен. Например само в рамките на 1997 г. доходите средно на лице нарастват номинално около 13 пъти, но реално намаляват с 41.7% спрямо 1995 г. През тези години се очертаха най-кризисните социално-икономически и политически моменти от най-новата история на страната, тъй като инфлацията многократно изпревари получаваните от населението доходи.

Може да се отбележи, че с въвеждането на валутен борд в средата на 1997 г. се постигна относителна финансова стабилност, но процесът на обедняване на населението остана неовладян. Погледнато в ретроспекция, може да се каже, че изменението на реалните доходи до 2004 г. вкл. не достига нивото на 1995 година.

Въпреки това налице е известен напредък в тази посока - **постепенно държавата се оттегля от командните позиции в икономиката, а частният сектор увеличава своя дял в създавания брутен вътрешен продукт (БВП) на страната.** Доходите на домакинствата отбелязват трайна тенденция на повишение в номинално изражение през последните девет години. Само за последната наблюдавана година - 2004 спрямо 2001 г., общият доход средно на лице от домакинство нараства от 1 589 на 2 298 лв., или с 44.8%. Реалните доходи на домакинствата също нарастват през последните години, но с по-забавени темпове (табл. 4). Данните показват, че през 2004 г. реалните доходи са по-високи спрямо всички останали години, приети за база (с изключение на 1995 г.). Най-висок е ръстът на реалните доходи през 2004 спрямо 1997 г. - годината със сравнително най-голяма инфлация за периода. Спрямо началото на хилядолетието (2001 г.) те са по-високи с 18.3%. Спрямо 2001 г. се наблюдава също един сравнително висок ръст - с 25.8%, след което следва известно понижение. Независимо от това и в края на периода - 2004 спрямо 2003 г., е достигнат ръст на реалните доходи с 1.7%. Може да се допълни, че за пръв път след 1990 г. през три последователни години е налице нарастване на реалните доходи въпреки техните понижаващи се темпове.